

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 13:47:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

**COORDONAT:
CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL RM
DIRECTOR EXECUTIV
Dumitru GRUMEZA**

“ ”

2022

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:35:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**PROGRAMUL
de instruire profesională continuă al auditorilor
pentru anul 2023**

Domeniu de formare: Cursuri de instruire profesională continuă a auditorilor.

Calificarea/ocupația: Auditor (codul ocupației conform CORM 006-14 - 241109).

Numărul total de ore: Contact direct – 40 ore, lucru individual-120 ore.

Baza admiterii: Certificatul de calificare al auditorului.

Limba de instruire: română, rusă.

Forma de organizare: (la zi).

Autori:

V. Calmîc- Doctor în drept.

L. Lapițcaia- Doctor în economie

I. Plăcintă- Auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru- Doctor în economie.

Chișinău, 2022

Notă explicativă pentru calificativul auditor

1. Concepția formării și destinația specialistului

Programul de instruire profesională continuă a auditorilor la această specialitate este menit să asigure:

- menținerea la un standard ridicat a competenței profesionale;
- ridicarea nivelului de calificare în domeniul profesional (audit, contabilitate financiară, contabilitatea de gestiune, management financiar, drept);
- dobândirea de noi competențe în domeniul auditului;
- alinierea la cele mai bune practici specifice profesiei de audit și promovate de IFAC;
- etc.

2. Destinația: programul de instruire profesională vizează formarea profesională a auditorilor în scopul ridicării nivelului de calificare în domeniul profesional (audit, contabilitate financiară, contabilitatea de gestiune, management financiar, drept).

Obiectivul fundamental al programului de instruire profesională continuă a auditorilor este acela de a oferi o bază teoretică și practică aprofundată, care să permită beneficiarilor să-și formeze și exerseze competențe necesare pentru menținerea și ridicarea nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale pe care le au auditorii.

Programul de instruire profesională continuă a auditorilor a fost consultat cu Departamentul metodologic al Asociației Auditorilor și Societăților de Audit „AFAM, iar procesul de elaborare a fost coordonat cu standardele de asigurare a calității.

Evaluarea finală se va realiza prin susținerea unui test în fața comisiei formată și aprobată de Consiliul A.A.S.A. „AFAM”.

Auditorilor, care au urmat cursurile de instruire profesională continuă și au susținut probele de instruire, li se vor elibera certificate corespunzătoare privind instruirea profesională continuă.

3. Auditorul care detine certificat de calificare al auditorului de Ministerul Finanțelor/ Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului și este înregistrat în Registrul Public al Auditorilor, poate desfășura următoarele activități:

- Auditul obligatoriu al situațiilor financiare individuale ale entităților de interes public, întreprinderilor de stat, întreprinderilor municipale și alte entități conform prevederilor legislației în vigoare, și a situațiilor financiare consolidate.
- Auditul solicitat la alte entități.
- Revizuirea situațiilor financiare.
- Activități din domeniul serviciilor conexe.

4. Finalitățile de studii conform Ghidului utilizatorului ECTS (Sistemul European de Credite Transferabile).

4.1. Specialistul va cunoaște:

- Modificări, completări operate în actele legislative și normative ce reglementează activitatea de audit în Republica Moldova;
- Aspectele semnificative ale Codului Etic al Profesioniștilor Contabili;
- Elementele sistemului de control al calității în cadrul unei societăți de audit;
- Aspecte practice ale Standardelor internaționale de audit și reglementări specifice activității de audit;

- Particularități privind aplicarea SNC și revizuirile aduse acestora;
- Modificări și actualizări a legislației fiscale din Republica Moldova;
- Procesul de evaluare a riscurilor și analiza managementului entității auditate.
- Prevederile și modificările actelor legislative ce țin de domeniul spălării banilor și finanțării terorismului precum și a altor Ghiduri și recomandări emise de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor din cadrul CNA.
- Dispozițiile de bază ale Regulamentului privind controlul extern al calității elaborate de CSPA.
- Dispozițiile indicațiilor metodice privind asigurarea riscului de audit, normele privind termenele de achitare a plăților și cotezațiilor, precum și alte prevederi ale Ordinilor interne emise de CSPA.
- Prevederile codului muncii și modificările parvenite în legislația muncii.
- Prevederile codului civil și a actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător și a raporturilor contractuale între diferiți subiecți de drept.
- Practica fiscală și interpretările emise de SFS prin intermediul BGPF.

4.2. Auditorul va fi capabil:

- să cunoască ultimile modificări operate în actele legislative și normative ce reglementează activitatea de audit în Republica Moldova;
- să înțeleagă procesele ce au loc în cadrul auditului, cu referire la Standardele internaționale de audit și ultimele modificări ale acestora, acceptate de Ministerul Finanțelor;
- să aplice Standardele internaționale de audit;
- să înțeleagă și să aplice corespunzător prevederile Codului Etic al Profesioniștilor Contabili.
- să analizeze riscurile financiare și operaționale ale entității auditate;
- să raporteze corect cazurile sau suspiciunile de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului către organele competente.
- să înțeleagă și să respecte prevederile politicilor interne de control al calității ridicând calitatea serviciilor de audit acordate entităților auditate.
- să înțeleagă și să evite cazurile când independența auditorului poate fi afectată, luând decizii în conformitate cu politica de independență adoptată la nivelul societății de audit.
- să își actualizeze cunoștințele posedând ultimile modificări ce vizează legislația fiscală a muncii sau a dreptului economic.
- să înțeleagă responsabilitățile sale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor ce derivă din prevederile Legii nr 308/2017.

4.3. Condițiile de realizare a programului de instruire profesională :

Centrul de Instruire Profesională a Auditorilor CIPAM SRL, inclusiv catedrele Centrului, posedă o bază materială și didactică satisfăcătoare pregătirii specialiștilor în acest domeniu. Instituția dispune de literatură de specialitate în domeniile vizate. Mai mult de 42% din cadrele didactice dețin titluri didactice și științifice: doctor în drept (1 persoană) și doctor în economie (2 persoane). Întrucât profesia de audit este una dinamică și specifică, luând în vedere gradul de complexitate a materialului ce umplea să fi predat, precum și lipsa lectorilor care ar posedea cunoștințe fundamentale în toate disciplinele, la cursuri sunt invitați reprezentanți instituțiilor publice, nemijlocit care au stat la baza elaborării actelor normative/metodologiilor etc, sau/si care sunt responsabili pentru verificarea respectării lor. Prin urmare în urma acordurilor de cooperare și a scrisorilor de invitație expediate, în calitate de lectori, la cursurile de formare profesională continuă participă cu regularitate specialiștii: Consiliul de Supraveghere Publică a Auditului, Serviciului Prevenire și Combaterii a Spălării Banilor, Curții de Conturi a RM, Inspectoratului de Stat al Muncii, Serviciului Fiscal de Stat, Consiliul Concurenței etc.

4.4. Exigențe pentru acordarea documentului privind audierea cursului de instruire profesională:

La finele instruirii profesionale continuă, auditorii vor fi supuși evaluării finale, sub forma unui examen scris. Lucrarile formantilor vor fi evaluate prin calificativul “Promovat” sau “Respins”. Astfel, doar auditorilor, care vor obtine calificativul “Promovat”, li se va elibera certificate de audiere a cursului respectiv.

5. Calendarul activităților (în zile)

Perioada de studii	Activități didactice	Sesiuni de examene
Mai-Iunie sesiunea I	Audit	Sesiunea de examinare va avea loc, in fiecare an, la finisarea cursurilor de instruire profesională a auditorilor in volum de 40 ore.
Mai-Iunie sesiunea I	Contabilitate financiară	
Mai-Iunie sesiunea I	Drept	
Mai-Iunie sesiunea I	Management financiar	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Drept	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Audit	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Contabilitatea de gestiune	
Noiembrie-Decembrie sesiunea a II-a	Contabilitatea financiară	

Conform programului de studiu instruirea profesionala presupune perfectionarea continua in volum de 160 ore academice (80 ore din cadrul sesiunii I si 80 ore din cadrul sesiunii a II). Contactul direct cu formantii va avea loc in volum de 40 ore (20 ore in cadrul sesiunii I si respectiv 20 ore in cadrul sesiunii a II). In timpul contactului direct predarea materialului va avea loc prin intermediul orelor cu aspect de curs unde formatorii vor asculta informatia prezentata de lectori si prin intermediul seminarelor unde vor fi abordate probleme si exercitii practice, care vor fi solutionate de formanti in prezenta si cu suportul lectorilor. Formantii vor depune efort pentru studiul individual al materialului didactic in volum de 120 ore (60 ore in cadrul sesiunii I si 60 ore in cadrul sesiunii a II).

Instruirea profesionala continua a auditorilor va fi efectuata in fiecare an prin intermediul a doua sesiuni, fiecare cu durata de 3 zile. Prima sesiune (20 ore) va avea loc in lunile mai sau iunie, iar sesiunea a II (20 ore) in lunile noiembrie sau decembrie. Testul de examinare se va sustine in forma scrisa in luna noiembrie sau decembrie a anului de gestiune, imediat dupa finisarea sesiunii a II-a. Auditorilor care au sustinut testul scris li se va elibera certificate privind absolvirea cursului de instruire profesionala continua in volum de 40 ore.

6. Planul de învățământ pe sesiuni

Sesiunea I

Nr. crt.	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	C*	S*	L/P*	
1	Audit	50	14	36	10	3	1	Scrisă

2	Contabilitate financiară	10	2	8	1	1	0	Scrisă
3	Management financiar	10	2	8	1	1	0	Scrisă
4	Drept	10	2	8	1	1	0	Scrisă
Total		80	20	60	13	6	1	X

*Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, P – practica.

Sesiunea a II-a

Nr. crt.	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Numărul de ore pe tipuri de activități			Forma de evaluare
		Total	Contact direct	Studiu individual	C*	S*	L/P*	
1	Audit	50	14	36	10	3	1	Scrisă
2	Contabilitate Financiară	10	2	8	2	0	0	Scrisă
3	Drept	9	2	7	2	0	0	Scrisă
4	Contabilitatea de gestiune	10	2	8	2	0	0	Scrisă
*5	TEST	1	-	1	-	-	1	Scrisă
Total		80	20	60	16	3	1	X

*Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, P – practica.

Administrator „CIPAM” SRL _____ Liviu SPÎNU

COMPARTIMENTUL I

AUDIT - 28 ore

Tema 1. Recomandari privind întocmirea documentației misiunii de audit.

- Recomandări privind elaborarea strategiei generale de audit și a planului de audit. Analiza detaliată a modelelor de programe de audit, elaborate pentru fiecare compartiment al situațiilor financiare supuse auditării. Recomandari privind elaborarea altor documente de audit ce vizează lucrările preliminare acceptării misiunii.
- Documentarea adecvata a consultărilor în cadrul misiunii de audit. Documentarea procedurilor analitice finale utilizate. Documentarea aspectelor cheie care vor influența opinia de audit. Documentarea evaluării a denaturărilor indentificate în cadrul misiunii de audit.

Tema 2. Actualizări și revizuiți ale STANDARDELOR INTERNATIONALE DE AUDIT (ISA), precum și alte reglementări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB) .

- ISQM 1 Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuiți ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe. (IAASB, Ediția 2020).
- ISQM 2 Revizuirea controlului calității. (IAASB, Ediția 2020).

- ISA 220 (revizuit) Managementul unui audit al situațiilor financiare.
- Ghidul de utilizare a SIA în auditarea întreprinderilor mici și mijlocii. (IAASB, Ediția 2020).
- Ghidul privind misiunile de compilare. (IAASB, Ediția 2020).
- ISA 505, Confirmări externe.
- ISA 510, Misiuni de audit inițiale – solduri inițiale.
- ISA 520, Proceduri analitice.
- ISA 530, Eșantionarea în audit.
- ISA 550, Părți afiliate.

Tema 3. Controlul calității și transparența activității de audit la auditarea entităților de interes public.

- Aspecte specifice ale controlului calitatii misiunii de audit efectuate la o entitate de interes public.
- Particularități și recomandări privind elaborarea Raportului suplimentar adresat Comitetului de audit al entității de interes public.
- Atribuțiile Comitetului de audit al entității de interes public și interacțiunea partenerului misiunii cu acesta.

COMPARTIMENTUL II

CONTABILITATEA FINANCIARĂ - 4 ore

Tema 4. Aspecte specifice de contabilizare și impozitare a comerțului electronic și a tranzacțiilor digitale.

- Aspecte practice privind ținerea contabilității în cadrul magazinelor online.
- Impozitarea tranzacțiilor cu crypto monede și a NFT.
- Documentarea și contabilizarea tranzacțiilor aferente serviciilor prestate de Facebook, Instagram, Google, etc.

Tema 5. Particularitățile ținerii evidenței contabile în organizațiile necomerciale.

- Particularitățile contabilizării veniturilor și cheltuielilor în organizațiile necomerciale.
- Analiza aspectelor cheie ale Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 188 din 30.12.2014 “cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013”.

COMPARTIMENTUL III

DREPTUL - 4 ore

Tema 6. Modificări și actualizări a legislației ce vizează cadrul economic al entităților din Republica Moldova.

- Sinteza modificărilor și completărilor Codului fiscal al RM precum și a altor ordine și regulamente emise de SFS în anul 2023.
- Declararea cotelor persoanelor asigurate. Studii de caz.
- Deschiderea conturilor în străinătate. Confirmarea rezidenței cetățenilor RM.
- Insolvabilitatea persoanelor fizice și juridice. Legislația națională vs cea internațională.
- Particularitățile aplicării mecanismului de taxare inversă cu TVA.
- Actualizări ale legislației muncii. Clauza de neconcurență. Evaluarea performanței individuale a salariatului.
- Actualizări ale legislației privind asigurările sociale și medicale obligatorii de stat pentru anul 2023.
- Modul de prezentare a corecțiilor în cazul plăților salariale achitate eronat. Tipuri de încălcări fiscale și sancțiuni aplicate agenților economici de către SFS.
- Categoriile de mijloace bănești și materiale asupra cărora nu se extinde obligația de efectuare a repatrierii impuse de Legea nr. 1466/1998.

Tema 7. Controlul asupra respectării relațiilor de muncă, a securității și sănătății muncii.

- Tipurile de controale efectuate de Inspectoratul de Stat al Muncii.
- Actele care pot fi solicitate de inspectorii de muncă în cadrul vizitei de control.
- Competențele inspectorilor ISM și tipurile de sancțiuni aplicate.

COMPARTIMENTUL IV

MANAGEMENTUL FINANCIAR - 2 ore

Tema 8. Managementul financiar-instrumente și aplicații practice.

- Analiza datelor situațiilor financiare și a indicatorilor economico-financiarilor în luarea deciziilor manageriale.
- Analiza cash flow-urilor. Actualizarea și capitalizarea valorii banilor în timp.
- Evaluarea politicilor de dividende în cadrul entității.

COMPARTIMENTUL V

CONTABILITATEA DE GESTIUNE – 2 ore

Tema 9. Contabilitatea de gestiune aplicată în cadrul entităților din domeniul IT.

- Aspecte practice și exemple privind aplicarea contabilității de gestiune în cadrul companiilor din domeniul IT. Modul de contabilizare a costurilor de producție, perioada de calculație, metoda utilizată la calculația costurilor.
- Contabilizarea și impozitarea veniturilor obținute din vânzarea mijloacelor fixe în cazul rezidenților IT PARK MOLDOVA.
- Exemple practice de repartizare a costurilor de producție în cadrul companiilor IT, în costuri directe, repartizabile și indirecte.

COMPARTIMENTUL VI

TESTARE (proba scrisa) - 1 ora. Examenul va fi susținut în scris și va conține întrebări referitor la materialul predat în cadrul Sesiunii I și Sesiunii a II.

BIBLIOGRAFIE

Legi și alte acte normative

1. Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997.
2. Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28.03.2003.
3. Codul civil al Republicii Moldova nr 1107 din 06.06.2002.
4. Legea privind auditul situatiilor financiare nr 271 din 15.12.2017.
5. Legea contabilitatii și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017.
6. Legea cu privire la prevenirea si combaterea spalarii banilor si finantarii terorismului nr 308 din 22.12.2017.
7. Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate.
8. Standardele Internaționale de Audit și Codul etic versiunea anului 2018, receptionate de Ministerului Finanțelor la data de 01.09.2020, cu modificările și completările ulterioare.
9. Ordinul Ministerului Finantelor nr 100 din 28.06.2019.
10. Ordinul Ministerului Finantelor nr 48 din 12.03.2019.
11. Ordinul Ministerului Finantelor nr 28 din 12.02.2019.
12. Decizia CSPA nr 17 din 14.08.2019 privind aprobarea Regulamentului privind controlul extern al calitatii auditului.
13. Decizia CSPA nr 16 din 14.08.2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea auditului.
14. Decizia CSPA nr 15 din 14.08.2019 privind aprobarea Normelor de pregatire profesionala a stagiarilor in audit.
15. Decizia CSPA nr 15 din 28.05.2019 privind aprobarea Normelor privind termenele de achitare a platilor si a cotezatiilor.
16. Decizia CSPA nr 33 din 23.12.2019 cu privire la aprobare a Raportului privind respectarea procedurilor de control al calitatii auditului.
17. Recomandarea Comisiei nr.3304/2000 din 15 noiembrie 2000 privind exigențele minime în materie de control al calității controlului legal al conturilor în Uniunea Europeană;
18. Directiva europeana 2006/43/EC cu privire la auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale și consolidate.

Cărți, monografii ,manuale, alte lucrări de specialitate

1. Arens A., Loebbecke K., *Audit: O abordare integrată*, Editura Arc, 2003.
2. Boulescu M. *Audit financiar*, Editura Economică, București, 2006
3. Brezeanu P. *Audit financiar ,reperes metodologice,etice și practice*, Editura Cartier 2005.
4. C.A.F.R- *Auditul financiar 2006.Standarde.Codul etic*. Editura Irecson.

5. Dănescu T. Audit financiar-convergențe între teorie și prapactică, Bucuresti 2009
6. Rusovici A. Auditul financiar la societățile comerciale, Editura Cartier 2008.
7. IFAC & CAFR- *Manual de Standarde Internaționale de Audit și Control de Calitate. Audit Financiar 2009*, Editura Irecson, București, 2009;
8. CAFR- *Norme minimale de audit*, Editura Economică, București, 2001;
9. Manual de Reglementari Internationale de Control al Calitatii, Audit, Revizuire, Alte servicii de Asigurare si servicii conexe. Volumul I/ Federatia Internationala a Contabililor (IFAC), Editia 2020.
10. Manual de Reglementari Internationale de Control al Calitatii, Audit, Revizuire, Alte servicii de Asigurare si servicii conexe. Volumul II/ Federatia Internationala a Contabililor (IFAC), Editia 2020.
11. Ghid de utilizare a ISA-urilor în auditarea întreprinderilor mici si mijlocii, Editia 4, (IFAC).
12. Ghid privind misiunile de compilare, (IFAC).
13. Standardul International de Educatie nr 8 “Cerinte fata de competenta specialistilor în audit”, (IFAC).
14. Corina Graziela, Bitca Dumitru, Daniela Artemisa Calu, „Contabilitatea manageriala”, Bucuresti, ed. CECAR, 2019.
15. Bogdan I., Management financiar / București, 2004.
16. Nedeiță N., Bucur V., Contabilitate financiară / Chișinău, ACAP, 2000.
17. Toma M., Alexandru F., Finanțe și gestiune financiară de întreprindere. Ediția a doua / București, 2003.
18. Ковалёв В.В., Финансовый менеджмент / Москва, 2000
19. Ковалёв В.В., Практикум по финансовому менеджменту / Москва, 2002.
20. Зимин Н.Е., Соколова В.Н., Анализ и диагностика финансово – хозяйственной деятельности предприятия, Москва, 2004. Suplimentară
21. Abajeru L., Fala Iu., Management financiar. Pentru Contabilii și Managerii Magazinelor Agricole. Ghid aplicativ – didactic. Partea I, II, II / Chișinău, 2002.
22. Avare Ph., Legros G., Ravary L., Lemonier P., Gestiune și analiză financiară / București, 2002.
23. Bălănuță V., Diagnosticul și estimarea potențialului economico – financiar al întreprinderii în contextul analizei exprese / Ch., “Contabilitate și audit”, 1999, nr. 3.
24. Niculescu M., Diagnostic economic / București, 2003, volumul I.
25. Niculescu M., Diagnostic financiar, București, 2003, volumul II.
26. Tănăsioiu G., Romanescu G., ”Management financiar”, Bucuresti, 2020
27. Guțu Vl., *Proiectarea didactică în învățământul superior*, CEP USM, Chișinău, 2007, 250 p.

***NOTĂ**

1. Prezentul program este elaborat si ajustat în conformitate cu prevederile “Regulamentul cu privire la certificare a auditorilor” aprobat prin DECIZIA CSPA nr 16 din 14.08.2019. Curriculumurile pentru fiecare disciplină în parte se anexează și sunt parte componentă a acestui Program.

2. Cursurile de instruire profesională continuă a auditorilor conform programului elaborat pentru anul 2023, organizate de CIPAM SRL vor avea durata de – 40 ore academice. Instruirea profesională continuă a auditorilor va fi efectuată în fiecare an prin intermediul a doua sesiuni de bază, fiecare cu durata de 3 zile. Prima sesiune (20 ore) va avea loc în lunile mai sau iunie, iar sesiunea a II (20 ore) în lunile noiembrie sau decembrie. Testul de examinare se va susține în forma scrisă în luna noiembrie sau decembrie a anului de gestiune, imediat după finisarea sesiunii a II-a. Formanților (auditorilor) care au sustinut testul scris li se va elibera certificate privind absolvirea cursului de instruire profesională continuă în volum de 40 ore.

3. Locul de petrecere a instruirii/consultarii materialului didactic :

- Hotel ZAREA, sala de conferinta, Anton Pann 4, mun. Chișinău, RM, programde lucru zilnic 9.00 -19.00.

- Alte sali de studii închiriate de CIPAM SRL în bază de acord/contract de locatiune.

- Daca desfasurarea fizica a seminarului nu va fi posibila din cauza Pandemiei COVID19, seminarele vor avea loc online prin intermediul platformei ZOOM.

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 12:45:50 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

COORDONAT:

**CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL
RMDIRECTOR EXECUTIV**

Dumitru GRUMEZA

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:34:03 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“ ” 2022

**CURRICULUM
la disciplina „Audit” aferent
Programul de studii pentru anul 2023**

Autori:

V. Calmîc- doctor in drept.

L. Lapițcaia- doctor in economie.

I. Plăcintă- auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor
certificat, membru Consiliului de
metodologie a auditului și contabilității
al Asociației auditorilor și societăților
de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru – Doctor in economie

I. PRELIMINARII

Majoritatea deciziilor economice au la baza informații de natura financiară și nefinanciară. Dar, în calitate de decident, a avea informații la momentul oportun nu reprezintă totul. Aceste informații trebuie să conțină o serie de elemente care să confere utilizatorului un grad cât mai ridicat de încredere în calitatea acestora. Aici intervine auditorul financiar, care poate satisface o astfel de cerere. Din ce motive apare aceasta cerere?

Rolul și relevanța informațiilor oferite de auditori publicului larg prin intermediul raportului de audit reprezintă o temă controversată care, în ultimii ani, a generat multe discuții în rândul specialiștilor în domeniu și al analiștilor financiari. Odată cu schimbările economice cauzate de criza mondială, riscurile la care utilizatorii informațiilor furnizate de auditori au crescut și s-au diversificat considerabil. Tendința entităților economice de a cosmetiza rezultatele obținute și de a prezenta o imagine denaturată a situațiilor financiare, contribuie și ea la îngreunarea activității auditorilor în vederea obținerii unei asigurări rezonabile. Aceste atitudini regretabile au la bază dorința exacerbată de îmbogățire, ignorarea managementului riscurilor, neglijarea recomandărilor auditorilor și acapărarea unui teritoriu financiar cât mai extins.

Auditul reprezintă operațiunea de examinare a societății în cauza în vederea obținerii unei opinii externe asupra situației financiare a acesteia. O astfel de activitate este realizată de un auditor financiar, persoana special instruită în domeniu. Așadar, principala atribuție a unui auditor financiar este aceea de a întocmi, pe baza unor informații din contabilitate și a altor date cu caracter financiar, un raport care reflecta situația unei firme din acest punct de vedere. Pe baza unui astfel de raport se realizează o analiză financiară a companiei în cauza.

Conținutul unității de curs contribuie la realizarea unui caracter formativ (obținerea celor mai recente cunoștințe cu privire la practicile actuale de exercitare a auditului, formarea aptitudinilor profesionale de a acționa în conformitate cu cerințele standardelor de audit cu atenție, meticulozitate și oportunitate, perfecționarea cunoștințelor de gestionare a auditului) al auditorilor practicieni și stagiarelor în audit.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ (zi, f/f, la distanță)	Denumirea disciplinei	Semestrul/ luna	Ore total:				Evaluarea	
			Total	inclusiv				
				C	S	L/P		LI
zi	Audit	mai-iunie noiembrie-decembrie	100	20	6	2	72	1
etc.								

Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, P-practica, LI – lucrul individual.

Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore					
		Curs		Seminar si L/P		Lucrul individual	
		zi	f/r*	zi	f/r*	zi	f/r*
1.	Recomandari privind întocmirea documentației misiunii de audit.	3		2			12

	➤ Recomandari privind elaborarea strategiei generale de audit si a planului de audit. Analiza detaliata a modelelor de programe de audit, elaborate pentru fiecare compartiment al situațiilor financiare supuse auditarii. Recomandari privind elaborarea altor documente de audit ce vizeaza lucrarile preliminare acceptării misiunii. ➤ Documentarea adecvata a consultărilor în cadrul misiunii de audit. Documentarea procedurilor analitice finale utilizate. Documentarea aspectelor cheie care vor influența opinia de audit. Documentarea evaluarii a denaturărilor indentificate în cadrul misiunii de audit.					
2.	Actualizări și revizuri ale STANDARDELOR INTERNATIONALE DE AUDIT (ISA), precum si alte reglementări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB) . ➤ ISQM 1 Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISQM 2 Revizuirea controlului calității. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISA 220 (revizuit) Managementul unui audit al situațiilor financiare. (IAASB, Ediția 2020). ➤ Ghidul de utilizare a SIA în auditarea întreprinderilor mici si mijlocii.	14		4		40

	(IAASB, Ediția 2020). ➤ Ghidul privind misiunile de compilare. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISA 505, Confirmări externe. ➤ ISA 510, Misiuni de audit inițiale – solduri inițiale. ➤ ISA 520, Proceduri analitice. ➤ ISA 530, Eșantionarea în audit. ➤ ISA 550, Părți afiliate.					
3.	Controlul calității și transparența activității de audit la auditarea entităților de interes public. ➤ Aspecte specifice ale controlului calitatii misiunii de audit efectuate la o entitate de interes public. ➤ Particularități și recomandari privind elaborarea Raportului suplimentar adresat Comitetului de audit al entității de interes public. ➤ Atribuțiile Comitetului de audit al entității de interes public si interacțiunea partenerului misiunii cu acesta.	3		2		20
Total		20		8		72

III. COMPETENȚE

- Definirea conceptelor , teoriilor și metodelor de bază pentru pregătirea informațiilor;
- Aplicarea conceptelor, teoriilor, principiilor și metodelor de bază pentru pregătirea informațiilor necesare auditorului;
- Descrierea modalităților de aplicare a metodelor și tehnicilor de audit;
- Explicarea și interpretarea fenomenelor și proceselor din sfera activității de realizare a auditului;
- Analiza critic-constructivă a relațiilor dintre participanții la activitatea de audit (beneficiarii auditului sau membrii echipei de audit).
- Cunoașterea evoluțiilor relevante pe plan profesional, tehnic și în mediu de afaceri a normelor de exercitare a auditului.

- Înțelegerea procesului de supervizare adecvată și acțiunile necesare pentru a se asigura calitatea organizării activității de audit.
- Însușirea tehnicilor de efectuare a controlului calității lucrărilor de audit potrivit standardelor de calitate;
- Abilitatea de a desfășura o activitate competentă de exercitare a auditului în sfera profesională în conformitate cu reglementările actuale.
- Aplicarea instrumentelor de monitorizare a calității lucrărilor de organizare a activității de audit.
- Abilități de a efectua cercetări pe diverse teme în domeniul auditului.
- Înțelegerea proceselor de control al calității lucrărilor de audit de către CSPA și Asociațiile profesionale cărora li s-a delegat dreptul de control.
- Constuirea unui dialog profesionist și eficient cu membrii Comitetului de audit al entităților de interes public.
- Fortificarea sistemului de management al calității la nivelul entității de audit.
- Documentarea adecvată a misiunii de audit bazată pe colectarea probelor concludente.
- Documentarea corectă a misiunilor de compilare.

IV. OBIECTIVE CROSS-CURRICULARE ȘI GENERALE ale cursului

- Înțelegerea și însușirea fundamentelor teoretice și practice ale auditului;
- Aplicarea celor învățate prin utilizarea adecvată a metodelor și tehnicilor specifice auditului;
- Înțelegerea etapelor aferente planificării unui audit și aplicarea cerințelor practice în domeniu;
- Întocmirea fișelor de lucru , utilizarea și organizarea acestora în cadrul procesului de audit;
- Aplicarea cunoștințelor, abilităților și exercitarea raționamentului profesional în realizarea testelor de audit conform procedurilor de audit;
- Să aprecieze importanța realizării auditului în cadrul entităților;
- Să determine rolul auditului în sistemul managerial în general;
- Să poată analiza și aplica corect recomandările emise de Standardele Internaționale de Audit revizuite independent de caracteristicile entității auditate.
- Să poată elabora un sistem de control al calității atit la nivelul entității de audit cit și la nivelul fiecărei misiuni realizate.
- Să poată să documenteze misiunile de audit în așa un mod care ar permite revizuirea dosarului de orice specialist/controlor.
- Să poată elabora Rapoarte suplimentare adresate Comitetelor de audit entităților de interes public și alte documente interne specifice misiunilor de audit la entitățile de interes public.
- Să poată să documenteze corect misiunile de compilare.
- Să înțeleagă conceptul de management al unui audit al situațiilor financiare prin prisma ISA 220 revizuit.

În urma studierii cursului, formantul va fi capabil:

- să elaboreze strategia generală și planul de audit;
- să cunoască toate modificările și revizuirile Standardelor Internaționale de Audit precum și a ISCQ și ISQM;
- să cunoască modificările și revizuirile prevederilor legislației naționale ce reglementează activitatea de audit;
- să aplice în practică Standardele Internaționale de Audit
- să întocmească documente de lucru care corespund cerințelor minime impuse de ISA;

- să aplice corespunzător prevederile Standardelor Internaționale de Control al Calității.
- să însușească toate actualizările și să posede cunoștințe practice de aplicare a Standardelor Internaționale de Revizuire de Asigurare și alte Servicii Conexe.
- să formuleze concluzia și opinia de audit;
- să întocmească un raport de audit adecvat circumstanțelor.
- să utilizeze corespunzător informația oferită de un expert și să poată evalua relevanța ei.
- să efectueze misiuni de revizuire și compilare a situațiilor financiare.
- să informeze în modul prevăzut de legislație, organele abilitate, despre operațiunile suspecte în conformitate cu Legea privind spălarea banilor și finanțarea terorismului.
- să poată documenta corect misiunile de compilare.
- să elaboreze politici și proceduri în domeniul managementului calității lucrărilor de audit, menite să asigure conformarea cu ISQM 1 și ISQM 2.
- să poată aplica cele mai bune practici în auditarea întreprinderilor mici și mijlocii conform recomandărilor Ghidului emis de IFAC.
- să integreze și să aplice eficient sistemul de management al auditului situațiilor financiare.

V. CONȚINUTURI ȘI STRATEGII DIDACTICE

Subiectul 1. Recomandări privind întocmirea documentației misiunii de audit.

Obiective de referință			Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili: - Să documenteze corespunzator strategia generala si planul de audit - Să perfecțeze programe de audit eficiente pentru auditarea fiecărei grupe de active si pasive. - Să documenteze corespunzator etapa preliminara inceperii misiunii de audit. - Să identifice aspectele cheie a misiunii de audit ce urmeaza a fi documentata. - Să poata perfectiona modelele de acte proprii utilizind cele mai bune practici si recomandari emise de Ghidurile IFAC si practica internationala.			- ISA 230 “Documentația de audit” -Alte ghiduri si recomandari emise de IFAC etc.
Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs introductiv	3	• Prelegere magistrală • Expres dezbateri
2.	Seminar	2	• Expres dezbateri

3.	Activitatea individuală a formantilor	12	• Preluarea celor mai bune practici privind documentarea misiunilor de audit. Inbunatatirea propriilor documente de loc prin utilizarea modelelor de referinta oferite.

Subiectul 2. Actualizări și revizuiți ale STANDARDELOR INTERNATIONALE DE AUDIT (ISA), precum și alte reglementări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB)

Obiectivele de referință + conținuturi	
Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: - Să cunoască ultimile revizuiți intervenite în Standardele Internaționale de Audit și ale ISQM 1 și ISQM 2. - Să poată aplica în practică prevederile impuse de ISA și să emită opinii de audit adecvate. - Să perfecțeze relevant raportul de audit conform tuturor rigorilor și revizuirilor impuse de ISA. - Să documenteze corespunzător fiecare misiune de audit în conformitate cu recomandările și revizuirile ISA-urilor. - Să conceapă și să instituie un control intern atît la nivelul societății de audit cît și pentru fiecare misiune de audit astfel încît să asigure calitatea misiunilor în corespundere cu ISQM 1, ISQM 2, ISA și alte reglementări legale.	➤ Actualizări și revizuiți ale Standardelor Internaționale de Audit (ISA), precum și alte reglementări emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB). ➤ ISQM 1 Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuiți ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISQM 2 Revizuirea controlului calității. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISA 220 (revizuit) Managementul unui audit al situațiilor financiare. (IAASB, Ediția 2020). ➤ Ghidul de utilizare a SIA în auditarea întreprinderilor mici și mijlocii. (IAASB, Ediția 2020). ➤ Ghidul privind misiunile de compilare. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISA 505, Confirmări externe. ➤ ISA 510, Misiuni de audit inițiale – solduri inițiale. ➤ ISA 520, Proceduri analitice. ➤ ISA 530, Eșantionarea în audit. ➤ ISA 550, Părți afiliate.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr d/o	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	14	Prelegere dezbateri
2.	Seminar de dezvoltare	4	Prezentarea exemplurilor

3.	Activitatea individuală a formantilor	40	Insusirea individuala a prevederilor ISA.

Subiectul 3. Controlul calității și transparența activității de audit la auditarea entităților de interes public.

Obiectivele de referință + conținuturi	
Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: -Să aplice adecvat prevederile MANUALULI DE REGLEMENTĂRI INTERNAȚIONALE DE CONTROL AL CALITĂȚII, AUDIT, REVIZUIRE, ALTE SERVICII DE ASIGURARE ȘI SERVICII CONEXE, la efectuarea auditului la entitățile de interes public. -Să aplice cele mai bune practici si recomandari oportune sugerate de ISQM1 si ISQM2. -Să elaboreze un Raport suplimentar adresat Comitetului de audit al entitatii de interes public, care sa contina informatie sugestiva, ampla si sa raspunda rigorilor stabilite de legislatia nationala.	➤ MANUALUL DE REGLEMENTĂRI INTERNAȚIONALE DE CONTROL AL CALITĂȚII, AUDIT, REVIZUIRE, ALTE SERVICII DE ASIGURARE ȘI SERVICII CONEXE. ➤ ISQM 1 Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuiți ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISQM 2 Revizuirea controlului calității. (IAASB, Ediția 2020). ➤ ISA 220 (revizuit) Managementul unui audit al situațiilor financiare.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr d/o	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	3	Prelegere dezbateri.
2.	Seminar de dezvoltare	2	Studierea aprofundată a obiectivului, ariei și cerințelor ISQM 1. Analiza diferențelor între ISQC 1 și ISQM 1. Analiza diferențelor dintre ISQM 2 și ISA 220 revizuit. Structurarea principalelor obiecte și cerințe impuse de ISQM 1 și ISQM 2.
3.	Activitatea individuală a formantilor	20	Elaborarea și fortificarea desinestatatoare a regulamentelor și procedurilor interne ce țin de controlul calitatii care ar proma managementul calitatii lucrarilor de audit in spirtul ISQM1 si ISQM2.

VI. LISTA SUBIECTELOR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

- Fortificarea managementului calitatii lucrarilor de audit prin racordarea la ISQM 1 si ISQM 2.

-Revizuirile si modificarile operate in Standardele Internaționale de Asigurare, Revizuire și Servicii Conexe.

-Perfectarea documentației de audit in conformitate cu prevederile ISA-urilor.

-Documentarea procedurilor de audit efectuate și acumularea probelor de audit la etapa preliminara desfasurii misiuni.

-Revizuirea misiunii de audit si controlul calitatii misiunii de audit al entitatile de interes public.

-Perfectarea corecta a rapoartelor suplimentare adresate Comitetului de audit al entitatilor de interes public.

VII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Legi și alte acte normative

1. Legea privind auditul situațiilor financiare nr 271 din 15.12.2017.
2. Standardele Internaționale de Audit și Codul etic versiunea anului 2018, receptionate de Ministerului Finanțelor la data de 01.09.2020, cu modificările și completările ulterioare.
3. ISQM 1 Managementul calității pentru firmele care efectuează audituri și revizuri ale situațiilor financiare, precum și alte misiuni de asigurare și servicii conexe. (IAASB, Ediția 2020).
4. ISQM 2 Revizuirea controlului calității. (IAASB, Ediția 2020).
5. Decizia CSPA nr 17 din 14.08.2019 privind aprobarea Regulamentului privind controlul extern al calitatii auditului.
6. Decizia CSPA nr 16 din 14.08.2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea auditului.
7. Decizia CSPA nr 15 din 14.08.2019 privind aprobarea Normelor de pregatire profesionala a stagiariilor in audit.
8. Decizia CSPA nr 15 din 28.05.2019 privind aprobarea Normelor privind termenele de achitare a platilor si a cotezatiilor.
9. Decizia CSPA nr 33 din 23.12.2019 cu privire la aprobare a Raportului privind respectarea procedurilor de control al calitatii auditului.
10. Recomandarea Comisiei nr.3304/2000 din 15 noiembrie 2000 privind exigențele minime în materie de control al calității controlului legal al conturilor în Uniunea Europeană;
11. Directiva europeana 2006/43/EC cu privire la auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale și consolidate.

Cărți, monografii ,manuale, alte lucrări de specialitate

- 1 Arens A., Loebbecke K., *Audit: O abordare integrată*, Editura Arc, 2003.
- 2 Boulescu M. *Audit financiar*, Editura Economică, București, 2006

- 3 Brezeanu P. Audit financiar ,repere metodologice,etice și practice, Editura Cartier 2005.
- 4 C.A.F.R- Auditul financiar 2006.Standardde.Codul etic. Editura Irecson.
- 5 Dănescu T. Audit financiar-convergențe între teorie și prapactică, Bucuresti 2009
- 6 Rusovici A. Auditul financiar la societățile comerciale, Editura Cartier 2008.
- 7 IFAC & CAFR- *Manual de Standarde Internaționale de Audit și Control de Calitate. Audit Financiar 2009*, Editura Irecson, București, 2009;
- 8 CAFR- *Norme minimale de audit*, Editura Economică, București, 2001;
- 9 CAFR-Ghid pentru un audit de calitate, Editura Economică, București, 2011.
- 10 Comitetul pentru Practici Mici și Mijlocii al International Federation of Accountants -Ghid de control al calitatii pentru practici mici si mijlocii, New York, traducere CECAR, 2019.

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 12:46:25 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

COORDONAT:

**CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL RM
DIRECTOR EXECUTIV**

Dumitru GRUMEZA

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:35:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“ ” 2022

CURRICULUM

**la disciplina “Contabilitatea de gestiune”
Programul de studii pentru anul 2023**

Autori:

V. Calmîc- doctor in drept.

L. Lapițcaia- doctor in economie.

I. Plăcintă- auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru – Doctor in economie

I. PRELIMINARII

Contabilitatea este știința și arta stăpânirii afacerilor, în care scop se ocupă cu „măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea persoanelor fizice și juridice”, în care scop "trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară, performanța financiară și fluxurile de trezorerie, atât pentru cerințele interne ale acestora, cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii financiari și comerciali, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori"

În general, contabilitatea este prezentată ca un instrument de măsură a profitului, sau mai bine zis, a rezultatului, ca mijloc de apreciere a situației societății și, în consecință, ca instrument de gestiune și de calcul economic. Contabilitatea deține și poate fi, în același timp, o funcție a societății, deoarece vizează acreditarea ideii unei „bune gestiuni” din partea administratorilor.

Așa cum ne prezintă literatura de specialitate, administrarea întreprinderii consideră contabilitatea ca instrument de gestiune; acționarii vor să cunoască dacă își pot menține încrederea în plasamentele lor; băncile vor să aprecieze rentabilitatea întreprinderii și riscurile probabile în cazul menținerii și dezvoltării concursurilor bancare; fiscalitatea determină suma eventualelor impozite și taxe pe care unitatea le datorează; creanțierii, în special furnizorii, vor să știe dacă solvabilitatea pe termen scurt a unei unități permite continuarea fără riscuri a livrărilor lor statul, omniprezent în orice agent economic, se regăsește în toate cazurile precedente.

În zilele noastre, tehnicile contabile, prin conținutul lor, se apropie din ce în ce mai mult de toți cei interesați de informația contabilă și al căror interes depinde de locul pe care îl ocupa în raporturile sociale.

Organizarea profesiei contabile este legată, în mod organic de sistemul contabil pe care îl are drept referință, sistem care, în majoritatea cazurilor, este un sistem național. Factorii și demersul istoric care au condus la configurarea actualelor sisteme contabile naționale au influențat, în mod decisiv, formarea și dezvoltarea profesiei contabile.

Programa de studii este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, atât pentru cunoașterea, înțelegerea și interpretarea Standardelor Naționale de Contabilitate, cât și pentru aplicarea acestora în practica de zi cu zi.

Prin urmare conținutul unității de curs contribuie la realizarea unui caracter formativ (înțelegerea conținutului și necesității ținerii contabilității, însușirea modului de înregistrare a faptelor economice în conturile contabile, evaluarea elementelor contabile, documentarea operațiunilor economice, completarea registrelor contabile și întocmirea situațiilor financiare) al viitorilor specialiști de formare profesională.

ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ (zi, f/f, la distanță)	Denumirea disciplinei	Sesiunea/ luna	Ore total:				Evaluarea	
			Total	inclusiv				
				C	S	L		LI
zi	Contabilitatea de gestiune	noiembrie-decembrie,	10	2	0	0	8	1
etc.								

Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, LI – lucrul individual.

Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore					
		Curs		Seminar		Lucrul individual	
		zi	f/r*	zi	f/r*	zi	f/r*
1.	Contabilitatea de gestiune aplicată în cadrul entităților din domeniul IT. ➤ Aspecte practice si exemple privind aplicarea contabilitatii de gestiune in cadrul companiilor din domeniul IT. Modul de contabilizare a costurilor de producție, perioada de calculație, metoda utilizată la calculația costurilor. ➤ Contabilizarea si impozitarea veniturilor obtinute din vinzarea mijloacelor fixe in cazul rezidenților IT PARK MOLDOVA. ➤ Exemple practice de repartizare a consturilor de producție în cadrul companiilor IT, în costuri directe, repartizabile și indirecte.	2		0			8
Total		2		0			8

II. COMPETENȚE

- Capacitatea de a aplica, aprofunda și transfera cunoștințe și deprinderi profesionale în situații și medii diverse, pentru a realiza activitățile cerute la nivel calitativ;
- Abilitatea de a expune argumentat punctul de vedere propriu la depistarea problemelor în activitatea entităților auditate și elaborarea soluțiilor relevante.
- Identificarea și definirea conceptelor, abordărilor, metodelor și tehnicilor specifice ale contabilității de gestiune care sunt relevante pentru entitatea auditată;
- Aplicarea practică a cunoștințelor și deprinderilor profesionale cu privire la organizarea sistemului de gestiune financiară a entității.
- Analiza aprofundată a informațiilor din situațiile financiare și alte surse pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor financiare, inclusiv deciziilor de investiții, operative, de finanțare.
- Înțelegerea importanței, conținutului și legității contabilității de gestiune.
- Cunoașterea principiilor contabilității de gestiune, aspectelor economice și juridice, metodelor clasice de calculare a costurilor de producție.
- Abilitatea de a contabiliza operațiunile economice aferente calculării costurilor de producție a

marfurilor si serviciilor ;

- Abilitatea de a contabiliza oportun cheltuielile directe si indirecte, variabile si fixe.
- Înțelegea proceselor si a naturii operatiunilor economice a entitatilor din domeniul IT si contabilizarea oportuna a produselor si serviciilor prestate de acestea.

III. OBIECTIVE CROSS-CURRICULARE ȘI GENERALE ALE CURSULUI

În urma studierii cursului, formantul va fi capabil:

- Să cunoască concepte și abordări de bază cu care operează contabilitatea de gestiune;
- Să înțeleagă esența principalelor metode, tehnici și instrumente de contabilitate financiară a entității;
- Să selecteze metode și tehnici de contabilitate de gestiune care sunt relevante în condițiile specifice ale activității entității;
- Sa aplice corect metoda de calculație a costului pe faze, varianta cu semifabricate si fara.
- Să aplice corect metoda de calculație a costului de producție pe comenzi.
- Să aplice corect SNC-urile si Indicatii metodice privind contabilitatea costurilor de productie si calculatia costului produselor si serviciilor.

IV. CONȚINUTURI ȘI STRATEGII DIDACTICE

Subiectul 1. Contabilitatea de gestiune aplicată în cadrul entităților din domeniul IT.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: - sa posede cunostinte temeinice pentru a putea audita contabilitatea de gestiune a companiilor din domeniul IT. -sa determine si sa contabilizeze oportun cheltuielile directe si indirecte, variabile si fixe; -sa contabilizeze adecvat costurile de productie aprodselor si serviciilor. -sa poata calcula corect costul produselor si serviciilor in conformitate cu Indicatiile metodice si SNC.	-Indicatii metodice privind contabilitatea costurilor de productie si calculatia costului produselor si serviciilor.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	2	Prelegeri magistrală Expres dezbateri Prezentări PowerPoint
3.	Activitatea individuală a formantilor	8	Rezolvarea problemelor tipice pentru susținerea testului

VII. LISTA SUBIECTELOR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

- Contabilitatea de gestiune în domeniul IT.
- Particularitățile contabilității costurilor de producție ale activităților auxiliare.
- Contabilitatea costurilor de producție fără aplicarea conturilor de gestiune.
- Calculația costurilor produselor fabricate și serviciilor prestate.
- Metode de calculație a costurilor.

VIII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Legea contabilității și raportării financiare nr 287 din 15.12.2017
2. Indicații metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor.
3. Belverd E. Needles, Henry R. Anderson, James C. Caldwell. Principiile de bază ale contabilității. Chișinău: ARC, 2000.
4. Badicu G., Mihaila S., "Contabilitatea de gestiune avansată", Chisinau, 2020.
5. Contabilitate: Manual / Ed. P.S. Bezrukikh. - M.: Contabilitate, 2015.
6. Dmitrieva I.N. Contabilitate. - M.: Unitate, 2014.
7. Efremova A.A. Metode de contabilizare a bunurilor materiale // Consultant contabil. - 2014. - Nr 1.- S. 27-37.
8. Kozlova E.P., Parashutin N.V., Babchenko T.N., Galanina E.N. Contabilitate. - M.: Finanțe și statistică, 2015.
9. Kondrakov N.P. Contabilitate: manual. - M.: INFRA-M., 2016.
10. Lugovoi V.A. Organizarea contabilității și raportării. - M.: SA „Nikonsaudit”, 2015. - 315p.
11. Lytneva N.A., Malyavkina L.I., Fedorova T.V. Contabilitate: manual. - M.: FORUM: INFRA-M, 2015. - 496s.
12. Posherstnik E.B., Meiksin M.S. Contabilitatea materialelor în condiții moderne. - Sankt Petersburg: Editura Comerțului „Gerda”, 2016. - 408s.
13. Sergeeva N.A. Înregistrarea documentară și contabilizarea materialelor // Ziar financiar. - 2017. - Nr. 4. - p.8.
14. Egorova L.I. , Contabilitate (contabilitatea de gestiune). M.: EAOI, 2008. - 111 p.
15. V.A. Manyeva. ABC - metoda - sistem informatic de gestiune strategică a contabilității cheltuielilor pe tip de activitate // Contabilitate Internațională - 2011. Nr. 2. pp. 12 - 38.
16. Lukina V.L. Contabilitate de gestiune contabilă. - Omsk: Editura OmSTU. 2009. - 192 p
17. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, București, 1998.

18. Crișan A., Guțu V., *Proiectarea curriculumului de bază*, TipCim, Cimișlia, 1997.
19. *Curriculum de bază. Documente reglatoare*, Coordonatori : Musteață S., Bucun N., Guțu Vl., Cimișlia, 1997.
20. Guțu Vl., *Proiectarea didactică în învățământul superior*, CEP USM, Chișinău, 2007, 250 p.
21. Guțu Vl., *Cadrul de referință al Curriculumului Național*, Î.E.P. Știința, Chișinău, 2007, 100 p.
22. Frecăuțeanu, A. Contabilitatea activelor biologice imobilizate. Ch.: Print-Caro, 2015, 246 p.
23. Frecăuțeanu, A. Subiecții economici și noile reglementări contabile naționale. Ch.: Print-Caro, 2015, 269 p. Frecăuțeanu, A. ș. a.
24. Contabilitatea creanțelor și investițiilor pe termen scurt. Ch.: Print-Caro, 2011. 304 p. Frecăuțeanu, A.
25. Curs de contabilitate de gestiune. Prof. Un. Dr. Gheorghe Lepadatu., Chisinau, 2009.
26. Călin Oprea, Gheorghe Cristea, “Contabilitatea de gestiune”, Editura Genicod, București, 2002.

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 12:46:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

COORDONAT:

**CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL RM
DIRECTOR EXECUTIV**

Dumitru GRUMEZA

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:35:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“ ” 2022

CURRICULUM

**la disciplina „Contabilitatea Financiară” aferent
Programul de studii pentru anul 2023**

Autori:

V. Calmîc- doctor in drept.

L. Lapițcaia- doctor in economie.

I. Plăcintă- auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru – Doctor in economie

CHIȘINĂU, 2022

I. PRELIMINARII

Contabilitatea este știința și arta stăpânirii afacerilor, în care scop se ocupă cu „măsurarea, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și a rezultatelor obținute din activitatea persoanelor fizice și juridice”, în care scop "trebuie să asigure înregistrarea cronologică și sistematică, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor cu privire la poziția financiară, performanța financiară și fluxurile de trezorerie, atât pentru cerințele interne ale acestora, cât și în relațiile cu investitorii prezenți și potențiali, creditorii financiari și comerciali, clienții, instituțiile publice și alți utilizatori"

În general, contabilitatea este prezentată ca un instrument de măsura a profitului, sau mai bine zis, a rezultatului, ca mijloc de apreciere a situației societății și, în consecință, ca instrument de gestiune și de calcul economic. Contabilitatea deține și poate fi, în același timp, o funcție a societății, deoarece vizează acreditarea ideii unei „bune gestiuni” din partea administratorilor.

Așa cum ne prezintă literatura de specialitate, administrarea întreprinderii considera contabilitatea ca instrument de gestiune; acționarii vor să cunoască dacă își pot menține încrederea în plasamentele lor; băncile vor să aprecieze rentabilitatea întreprinderii și riscurile probabile în cazul menținerii și dezvoltării concursurilor bancare; fiscalitatea determină suma eventualelor impozite și taxe pe care unitatea le datorează; creanțierii, în special furnizorii, vor să știe dacă solvabilitatea pe termen scurt a unei unități permite continuarea fără riscuri a livrărilor lor statul, omniprezent în orice agent economic, se regăsește în toate cazurile precedente.

În zilele noastre, tehnicile contabile, prin conținutul lor, se apropie din ce în ce mai mult de toți cei interesați de informația contabilă și al căror interes depinde de locul pe care îl ocupa în raporturile sociale.

Organizarea profesiei contabile este legată, în mod organic de sistemul contabil pe care îl are drept referință, sistem care, în majoritatea cazurilor, este un sistem național. Factorii și demersul istoric care au condus la configurarea actualelor sisteme contabile naționale au influențat, în mod decisiv, formarea și dezvoltarea profesiei contabile.

Programa de studii este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, atât pentru cunoașterea, înțelegerea și interpretarea Standardelor Naționale de Contabilitate, cât și pentru aplicarea acestora în practica de zi cu zi.

Prin urmare conținutul unității de curs contribuie la realizarea unui caracter formativ (înțelegerea conținutului și necesității ținerii contabilității, însușirea modului de înregistrare a faptelor economice în conturile contabile, evaluarea elementelor contabile, documentarea operațiunilor economice, completarea registrelor contabile și întocmirea situațiilor financiare) al viitorilor specialiști de formare profesională.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ (zi, f/f, la distanță)	Denumirea disciplinei	Sesiunea/ luna	Ore total:				Evaluarea	
			Total	inclusiv				
				C	S	L		LI
zi	Contabilitatea financiară	mai-iunie; noiembrie- decembrie,	20	3	1		16	1
etc.								

Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, LI – lucrul individual.

Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore					
		Curs		Seminar		Lucrul individual	
		zi	f/r*	zi	f/r*	zi	f/r*
1.	Aspecte specifice de contabizare si impozitare a comerțului electronic si a tranzacțiilor digitale. ➤ Aspecte practice privind ținerea contabilității în cadrul magazinelor online. ➤ Impozitarea tranzacțiilor cu crypto monede și a NFT. ➤ Documentarea si contabilizarea tranzacțiilor aferente serviciilor prestate de Facebook, Instagram, Google, etc.	2		1			9
2.	Particularitățile ținerii evidenței contabile în organizațiile necomerciale. ➤ Particularitățile contabilizării veniturilor și cheltuielilor în organizațiile necomerciale. ➤ Analiza aspectelor cheie ale Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 188 din 30.12.2014 “cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013”.	1					7
Total		3		1			16

III. COMPETENȚE

- Capacitatea de a aplica, aprofunda și transfera cunoștințe și deprinderi profesionale în situații și medii diverse, pentru a realiza activitățile cerute la nivel calitativ;
- Abilitatea de a expune argumentat punctul de vedere propriu la depistarea problemelor în activitatea entităților auditate și elaborarea soluțiilor relevante.
- Identificarea și definirea conceptelor, abordărilor, metodelor și tehnicilor specifice ale contabilității financiare care sunt relevante pentru entitatea auditată;
- Aplicarea practică a cunoștințelor și deprinderilor profesionale cu privire la organizarea sistemului de contabilitate financiară a entității.

- Analiza aprofundată a informațiilor din situațiile financiare și alte surse pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor financiare, inclusiv deciziilor de investiții, operative, de finanțare.
- Înțelegerea importanței, conținutului și legității contabilității financiare.
- Cunoașterea principiilor contabilității, aspectelor economice și juridice, procedeele de ținerea contabilității financiare, particularitățile evaluării și contabilizării activelor imobilizate și circulante.
- Abilitatea de a contabiliza operațiunile economice aferente existenței și mișcării activelor imobilizate și circulante;
- Abilitatea de a contabiliza corect tranzacțiile cu activele digitale (crypto monete, NFT, etc)
- Perfectarea registrelor contabile și întocmirea situațiilor financiare.
- Abilitatea de a verifica corectitudinea tinerii evidentei contabile inclusiv de organizațiile necomerciale.

IV. OBIECTIVE CROSS-CURRICULARE ȘI GENERALE ALE CURSULUI

În urma studierii cursului, formantul va fi capabil:

- Să cunoască concepte și abordări de bază cu care operează contabilitatea financiară în special în cadrul organizațiilor necomerciale;
- Să înțeleagă esența principalelor metode, tehnici și instrumente de contabilitate financiară a entității;
- Să selecteze metode și tehnici de contabilitate financiară care sunt relevante în condițiile specifice ale activității entității;
- Să calculeze indicatori financiari în baza informațiilor din situațiile financiare;
- Să interpreteze rezultatele obținute în urma analizei financiare și să formuleze concluzii;
- Să elaboreze măsuri de mobilizare a rezervelor identificate;
- Să determine indicatorii de performanță a entității auditate;
- Să verifice corectitudinea înregistrării faptelor economice ce tin de activele digitale (NFT, crypto monete, etc);
- Să aplice în practică prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate.

V. CONȚINUTURI ȘI STRATEGII DIDACTICE

Subiectul 1. Aspecte specifice de contabilizare si impozitare a comerțului electronic si a tranzacțiilor digitale.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: -sa contabilizeze operațiunile economice ce au loc în cadrul entităților care practica comerțul electronic; - sa contabilizeze corect veniturile obținute din tranzacțiile cu crypto monede si NFT - sa contabilizeze corect platile efectuate in favoarea prestatorilor de publicitate digitala Google ads, Instagram, Facebook, etc - sa poata analiza si aprecia contabilizarea corecta a operatiunilor economice ce vizeaza activele digitale. - sa aplice la rezolvarea practica problemelor cunostintele privind contabilizarea faptelor economice rar intilnite.	• Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163 din 24.04.1997. Impozitarea veniturilor obținute din emiterea si tranzactionarea monedelor electronice. • Codul civil al Republicii Moldova nr 1107 din 06.06.2002. Tipuri de contracte electronice. • Impozitul pe venit asupra royalty obținut din vinzarea NFT si a altor active digitale. • SNC “Cheltuieli”. Impozitarea si deductibilitatea cheltuielilor ce tin de publicitate digitala.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	2	• Prelegere magistrală • Expres dezbateri • Prezentări PowerPoint
2.	Seminar de dezvoltare	1	• Rezolvarea problemelor, studiilor de caz
3.	Activitatea individuală a formantilor	9	• Studierea modificărilor operate la Standardelor Naționale de Contabilitate si la Planul general de conturi contabile.

Subiectul 2. Particularitățile ținerii evidenței contabile în organizațiile necomerciale.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: ➤ sa posede cunostinte si abilitati pentru a verifica corectitudinea contabilizarii operatiunilor economice desfasurate in cadrul organizatiilor necomerciale. ➤ sa verifice corectitudinea intocmirii situatiilor financiare de catre organizatiile necomerciale. ➤ sa verifice modul de calculare si plata a impozitelor datorate de organizatiile necomerciale. ➤ sa posede cunostintele necesare si suficiente privind modul de tinere a evidentei contabile in cadrul organizatiilor necomerciale fondate pe teritoriul Republicii Moldova.	• Aspecte specifice privind aplicarea prevederilor Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 188 din 30.12.2014 “cu privire la aprobarea Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013”. • Aspecte contabile la contabilizarea cotezatiilor de membru in cadrul organizatiilor necomerciale • Impozitarea veniturilor obtinute din activitatea economica desfasurata de organizatiile necomerciale. • Documentarea si contabilizarea tranzactiilor economice a organizatiilor necomerciale.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	1	Prelegeri magistrală Expres dezbateri

3.	Activitatea individuală a formantilor	7	Studiarea actelor normative și legislative în domeniul contabilității financiare; Studiarea și analizarea SIRF; Rezolvarea problemelor tipice pentru susținerea testului

VII. LISTA SUBIECTELOR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

- Aspecte specifice de impozitare a organizațiilor necomerciale.
- Contabilitatea operațiunilor cu active digitale (crypto monede, NFT)
- Contabilizarea și documentarea corectă a companiilor de publicitate desfășurate prin intermediul platformelor digitale Facebook, Instagram, Google ads, etc.
- Particularitățile întocmirii situațiilor financiare ale organizațiilor necomerciale.
- Contabilizarea corectă a veniturilor și cheltuielilor înregistrate de organizațiile necomerciale.

VIII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Legea contabilității și raportării financiare nr 287 din 15.12.2017.
2. Codul fiscal al RM nr 1163 din 24.04.1997.
3. Standardele Naționale de Contabilitate, Statutul Ministerului Finantelor nr 118 din 22.10.2013.
4. Belverd E. Needles, Henry R. Anderson, James C. Caldwell. Principiile de bază ale contabilității.

Chișinău: ARC, 2000

5. Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, București, 1998.
6. Crișan A., Guțu V., *Proiectarea curriculumului de bază*, TipCim, Cimișlia, 1997.
7. *Curriculum de bază. Documente reglatoare*, Coordonatori : Musteață S., Bucun N., Guțu V., Cimișlia, 1997.
8. Guțu V., *Proiectarea didactică în învățământul superior*, CEP USM, Chișinău, 2007, 250 p.
9. Guțu V., *Cadrul de referință al Curriculumului Național*, Î.E.P. Știința, Chișinău, 2007, 100 p.
10. Frecăuțeanu, A. Contabilitatea activelor biologice imobilizate. Ch.: Print-Caro, 2015, 246 p.
11. Frecăuțeanu, A. Subiecții economici și noile reglementări contabile naționale. Ch.: Print-Caro, 2015, 269 p. Frecăuțeanu, A. ș. a.
12. Contabilitatea creanțelor și investițiilor pe termen scurt. Ch.: Print-Caro, 2011. 304 p. Frecăuțeanu, A.
13. Contabilitatea mijloacelor bănești și cheltuielilor anticipate curente. Ch.: Print-Caro, 2012. 282 p.
14. Contabilitatea întreprinderii : Manual / Lilia Grigoroî, Aliona Bîrcă, Liliana Țurcanu [et al.]. - Ed. a 3-a, rev. și actualizată. - Chișinău : Cartier, 2021. - 799 p.

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 12:46:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

COORDONAT:

**CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL RM
DIRECTOR EXECUTIV**

Dumitru GRUMEZA

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:35:44 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“ ” 2022

CURRICULUM
la disciplina „Drept Corporativ” aferent
Programul de studii pentru anul 2023

Autori:

V. Calmîc- doctor in drept.

L. Lapițcaia- doctor in economie.

I. Plăcintă- auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru – Doctor in economie

CHIȘINĂU, 2022

I. PRELIMINARII

Ca știință despre societate, dreptul este totodată o știință social-umană, iar știința dreptului studiază juridicul în toate formele sale de manifestare, dimensionând astfel existența umană în funcție de anumite condiții social-istorice.

Dreptul, ca fenomen normativ, reprezintă încercarea de disciplinare și coordonare a raporturilor sociale. Dreptul nu acționează însă în mod arbitrar, în afara intențiilor manifestate de activitatea umană, ci în mod subordonat scopului de a promova valori larg receptate (de exemplu: proprietatea, protecția drepturilor și libertăților individuale, protecția societății civile). În acest mod știința dreptului formează principii generale în baza cărora dreptul își structurează un mecanism adecvat de influențare a comportamentului uman pe temeiul unor necesități valorice.

Ca și știință explicativă, știința dreptului studiază natura juridicului, legile interne ale sistemului juridic, cum ar fi corelațiile dintre diferite ramuri ale dreptului. Astfel, dreptul în sens de știință, reprezintă, ca și celelalte științe sociale, o generalizare a experienței umane într-un anumit domeniu – cel juridic – și conține un complex de noțiuni, categorii, concepte și principii teoretice, dar și o metodă aparte pe baza căreia se pot investiga fenomene cuprinse în sfera sa de cercetare.

Importanța studierii dreptului rezultă din necesitatea de ai determina orientările de dezvoltare, de a-i cunoaște normele și modalitățile de aplicare, asigurându-se respectarea lui, iar prin aceasta a drepturilor și libertăților fundamentale ale membrilor societății

În modul respective sunt cuprinse instituții fundamentale ale disciplinelor studiate (dreptul societăților comerciale, dreptul falimentului, dreptul contractelor civile și comerciale, dreptul contractelor comerciale internaționale), precum și materii noi (dreptul concurenței, dreptul bancar și al asigurărilor).

Prin studierea actualizărilor ce vizează domeniul dreptului corporativ, formantii vor dobândi noi cunoștințe necesare unei temeinice pregătiri pentru exercitarea profesiei juridice în domeniul afacerilor. În cadrul prelegerilor și seminariilor, o atenție deosebită se va acorda aspectelor juridice ale instituțiilor studiate, precum și aspectele de drept în afaceri.

Prin urmare, conținutul unității de curs contribuie la realizarea unui caracter formativ (înțelegerea noțiunilor, obiectului, izvoarelor și trăsăturilor caracteristice ale Dreptului corporativ, precum și aplicarea în practică a actualizărilor) al specialiștilor în domeniul de formare profesională.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ (zi, f/f, la distanță)	Denumirea disciplinei	Semestrul/ luna	Ore total:				Evaluarea	
			Total	inclusiv				
				C	S	L		LI
zi	Drept corporativ	mai-iunie, noiembrie-decembrie	19	3	1		15	1
etc.								

Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, LI – lucrul individual.

Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore					
		Curs		Seminar		Lucrul individual	
		zi	f/r*	zi	f/r*	zi	f/r*

1.	Modificări si actualizări a legislației ce vizeaza cadrul economic al entitatilor din Republica Moldova. ➤ Sinteza modificărilor și completărilor Codului fiscal al RM precum si a altor ordine si regulamente emise de SFS în anul 2023. ➤ Declararea coteșoriilor persoanelor asigurate. Studii de caz. ➤ Deschiderea conturilor în străinătate. Confirmarea rezidenței cetățenilor RM. ➤ Insolvabilitatea persoanelor fizice si juridice. Legislația naționala vs cea internaționala. ➤ Particularitățile aplicării mecanismului de taxare inversa cu TVA. ➤ Actualizări ale legislației muncii. Clauza de neconcurență. Evaluarea performanței individuale a salariatului. ➤ Actualizări ale legislației privind asigurarile sociale si medicale obligatorii de stat pentru anul 2023. ➤ Modul de prezentare a corecțiilor in cazul plăților salariale achitate eronat. Tipuri de încălcări fiscale și sancțiuni aplicate agenților economici de către SFS. ➤ Categorii de mijloace bănești și materiale asupra carora nu se extinde obligația de efectuare a repatrierii impuse de Legea nr. 1466/1998.	2		1			10
2.	Controlul asupra respectării relațiilor de munca, a securității și sănătății muncii. ➤ Tipurile de controale efectuate de Inspectoratul de Stat al Muncii. ➤ Actele care pot fi solicitate de inspectorii de	1					5

	munca în cadrul vizitei de control. ➤ Competențele inspectorilor ISM și tipurile de sancțiuni aplicate.						
Total		3		1			15

III. COMPETENȚE

- Capacitatea de a învăța independent.
- Capacitatea de analiză și sinteză în domeniul studiat.
- Capacitatea de aplicare a cunoștințelor teoretice în practică.
- Capacitatea de a aplica cunoștințe juridice în calitate de membru al unei echipe.
- Capacitatea de a genera noi idei; capacitatea de gândire critică.
- Abilitatea de a lua decizii de sine stătător.
- Analizarea informației obținute din mai multe surse.
- Utilizarea tehnologiilor informaționale în cercetare și în practica juridică.
- Abilitatea de a identifica norma juridică care reglementează situația analizată;
- Abilitatea de a folosi tehnologiile informaționale în activitatea profesională;
- Abilitatea de a elabora diverse proiecte de contracte, acte juridice în domeniul dreptului muncii, cu respectarea tuturor cerințelor stabilite.
- Abilitatea de a evalua veridicitatea anumitor documente juridice sub aspectul legalității.
- Stabilirea individuală a încălcarilor legislației în vigoare și calcularea estimativă a valorii sancțiunilor care pot fi calculate de autoritățile de stat competente.

IV. OBIECTIVE CROSS-CURRICULARE ȘI GENERALE ALE CURSULUI

▪ *Cunoaștere și înțelegere*

- noțiuni introductive în studiul dreptului muncii, dreptului fiscal și dreptului civil;
- noțiuni generale privind desfășurarea controlului de către ISM;
- proceduri de prezentare a corecțiilor la datele de seamă în cazul plății eronate a salariului;
- reglementarea juridică a impozitelor și taxelor percepute la BPN.
- evaluarea performanțelor individuale ale angajaților;
- posedă cunoștințe privind procedura de deschidere a conturilor bancare peste hotarele RM;
- identifice conflictele care pot apărea în cadrul executării raporturilor juridice de muncă;

▪ *Aplicare*

- aplicarea principalelor actualizări în legislația fiscală;
- valorificarea constatărilor controalelor efectuate de ISM;
- perfectarea adecvată și efectuarea corecțiilor datelor de seamă fiscale.
- interpretarea normelor juridice ce reglementează raporturile juridice contractuale;
- analizarea conținutului contractului individual de muncă și evaluarea performanțelor angajaților;
- înțelegerea procedurii de insolvență a persoanelor fizice și juridice aplicate pe teritoriul RM.

▪ *Integrare*

- întocmirea proiectelor de contracte.
- capacitatea de a contesta actele de control efectuate de autoritățile publice și deciziile de sancționare a acestora.

- proiectarea situațiilor juridice conflictuale în domeniu și propunerea soluțiilor de rezolvare a lor.
- elaborarea modelelor de regulamente si alte acte interne si oferirea consultatiilor privind elaborarea lor clientilor;
- efectuarea controalelor la întreprinderi;
- controlul stării decontărilor.
- cunoasterea procedurii de faliment si insolvabilitate.
- cunoasterea procedurii de executare silita.
- detinerea cunostintelor necesare pentru expertizarea contractelor si a altor acte juridice.
- insusirea procedurii de contestare a actelor juridice emise de institutiile publice.

V. CONȚINUTURI ȘI STRATEGII DIDACTICE

Subiectul 1. Modificări si actualizări a legislației ce vizeaza cadrul economic al entitatilor din Republica Moldova.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: - cunoască teoria generală privind impozitele și impunerea; - procedura de deschidere a conturilor peste hotarele RM. - stabilească corect mărimea taxelor și impozitelor pentru anul 2023; - sa cunoasca particularitatile legislatiei nationale si internationale privind insolvabilitatea persoanelor fizice si juridice. - sa cunoasca modul de prezentare a corecțiilor in cazul plăților salariale achitate eronat.	• Sinteza modificărilor și completărilor Codului fiscal al RM. • Revizuirea modului de calcul, cotelor si termenului de plata a impozitelor si taxelor pentru anul 2023. • Actualizările legislației muncii. Clauza de neconcurență. Evaluarea performanței individuale a salariatului. • Particularitatile calcularii contributiilor de asigurare obligatorii de stat si a primelor de asigurari medicale pentru anul 2023. • Taxarea inversa cu TVA. • Categoriile de mijloace bănești și materiale asupra carora nu se extinde obligația de efectuare a repatrierii impuse de Legea nr. 1466/1998.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	2	• Prelegere magistrală • Expres dezbateri • Prezentări Power Point

2.	Seminar de dezvoltare	1	• Studii de caz privind determinarea taxelor și impozetelor.
3.	Activitatea individuală a formantilor	10	• Studiarea structurii logico-juridică ale normei dreptului fiscal. Delimitarea dreptului fiscal de alte ramuri juridice. • Exemple practice privind aplicarea taxarii iverse. • Actualizarea cunostintelor privind tipurile si cuantumul sanctiunilor fiscale.

Subiectul 2. Controlul asupra respectarii relatiilor de munca, a securității și sănătății muncii.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: ➤ sa defineasca care sunt principalele acte si regulamente interne care pot fi solicitate de inspectorii ISM in timpul controlului. ➤ identifice tipurile de controale efectuate de ISM si specificul acestora. ➤ identifice temeiurile de aplicare a sanctiunilor de ISM. ➤ analizeze drepturile și obligațiile organului de control abilitat sa verifice respectarea obligatiilor dreptului muncii; ➤ evidențieze particularitățile reglementării juridice a repatrierii.	-Modificarile Codului muncii nr 154/2003. -Controlul asupra respectarii legislatiei muncii. -Constatarea încălcărilor și aplicarea sancțiunilor pecuniare pentru nerespectarea dreptului muncii.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	1	• Prelegere magistrală • Expres dezbateri
2.	Activitatea individuală a formantilor	5	• Studiarea legislatiei muncii si elaborarea modelelor de acte si regulamentelor interne pentru consultarea clientilor. • Rezolvarea problemelor tipice.

VI. LISTA SUBIECTELOR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

- Aspecte specifice la deschiderea conturilor peste hotarele RM.
- Insolvabilitatea persoanelor fizice si juridice
- Aspecte specifice la aplicarea Codului fiscal al RM.

- Evaluarea performanțelor individuale ale angajaților.
- Reglementarea juridică a taxării inverse a TVA.
- Modificări în aplicarea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2023
- Categoria activelor asupra cărora nu se aplică obligația de efectuare a repatrierii.
- Aplicarea corectă a legislației muncii și ultimile sale modificări.
- Controlul de stat în domeniul respectării legislației muncii.

VII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994, M.O nr.1 din 12.08.94.
2. Codul fiscal al Republicii Moldova publicat în M.O nr.1163 din 25.03.2005, inclusiv modificările din 13.01.2012.
3. Codul Muncii al Republicii Moldova, publicat la 29.07.2003 în Monitorul Oficial Nr. 159-162.
4. Codul de Executare al Republicii Moldova din 24.12.2004, M-O nr. 34-35 din 03.03.2005 Cristea S., *Dicționar de termeni pedagogici*, București, 1998.
5. Legea „privind sistemul public de asigurări sociale” nr 489 din 08.07.1999.
6. Legea „cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr 1585 din 27.02.1998.
7. Legea „insolvabilității” nr 149 din 29.06.2012.
8. Regulamentul privind conturile rezidenților în străinătate aprobat prin HCA al BNM nr 216 din 20.08.2015.
9. Crișan A., Guțu V., *Proiectarea curriculumului de bază*, TipCim, Cimișlia, 1997.
10. *Curriculum de bază. Documente reglatoare*, Coordonatori : Musteață S., Bucun N., Guțu V., Cimișlia, 1997.
11. Guțu V., *Proiectarea didactică în învățământul superior*, CEP USM, Chișinău, 2007, 250 p.
12. Guțu V., *Cadrul de referință al Curriculumului Național*, Î.E.P. Știința, Chișinău, 2007, 100 p.
13. Armeanic Alexandru, Volcinski Victor, A.Rotaru, Iu.Palade, T.Gajuman, E.Tetelea, *Drept fiscal*, Chișinău, 2010.
14. Alecu Gheorghe, *Drept fiscal și contencios fiscal*, Editura Fundației România de Măine, București, 2010.

**APROBAT DE CĂTRE ORGANUL DE CONDUCERE AL:
CENTRULUI DE INSTRUIRE PROFESIONALĂ AL AUDITORILOR “CIPAM” SRL
ADMINISTRATOR**

Liviu SPÎNU

Digitally signed by Spînu Liviu
Date: 2022.09.16 12:47:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

“16” septembrie 2022

COORDONAT:

**CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE PUBLICĂ A AUDITULUI AL RM
DIRECTOR EXECUTIV**

Dumitru GRUMEZA

“ ”

2022

Digitally signed by Grumeza Dumitru
Date: 2022.09.26 08:34:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

CURRICULUM
la disciplina „Management Financiar” aferent
Programul de studii pentru anul 2023

Autori:

V. Calmîc- doctor in drept.

L. Lapițcaia- doctor in economie.

I. Plăcintă- auditor certificat.

Recenzenți:

R. Spînu – Auditor certificat, membrul
Consiliului de metodologie a auditului și
contabilității al Asociației auditorilor și
societăților de audit “AFAM”.

M. Baltă – Avocat licențiat.

A. Chișlaru – Doctor in economie

CHIȘINĂU, 2022

I. PRELIMINARII

Managementul financiar reprezintă un ansamblu de principii, metode, tehnici, instrumente și acțiuni prin intermediul cărora se fundamentează deciziile financiare în contextul realizării unor obiective organizatorice, formulate printr-o strategie de firmă.

Obiectul de studiu al managementului internațional este diversificat pe următoarele: influența culturii asupra managementului financiar, comunicarea în managementul afacerilor, riscurile firmei implicate în afaceri, caracteristicile negocierii și negociatori, particularitățile managementului resurselor umane.

Managementul afacerilor internaționale este strâns legat de managementul comparat cu care uneori este confundat. Însă managementul afacerilor reprezintă managementul activităților firmei la care are rolul de a menține organizația într-o stare de echilibru dinamic în cadrul mediului de afaceri.

Cu trecerea anilor, managementul în unele organizații devine tot mai distinct și sofisticat, în același timp și organizațiile devin mult mai puternice și mai de durată.

Caracteristic științei managementului firmei este situarea în centrul investigațiilor sale, a omului în toată complexitatea sa prin prisma obiectivelor ce-i revin, în strânsă interdependență cu obiectivele, mijloacele și resursele sistemelor în care este integrat.

Managementul firmei este cea mai dezvoltată, cunoscută și importantă componentă a științei manageriale. O ilustrare convingătoare a acestei realități o reprezintă faptul că peste jumătate din literatura mondială de management este consacrată firmei. O astfel de situație se explică în principal prin două cauze :

Primele cristalizări ale științei manageriale au avut ca obiectiv firma care s-a manifestat pe unul dintre terenurile cele mai fertile ale inovării pe planul teoriei și practicii managementului.

Reieșind din cele relatate conținutul unității de curs contribuie la realizarea unui caracter formativ (înțelegerea rolului și complexității managementului financiar în rezolvarea problemelor conducerii strategice într-un mediu economic și social dinamic, complex și concurențial, dezvoltarea abilităților privind utilizarea metodelor și tehnicilor contemporane de conducere în desfășurarea proceselor manageriale semnificative) al viitorilor specialiști în domeniul de formare profesională.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Forma de învățământ (zi, f/f, la distanță)	Denumirea disciplinei	Semestrul/ luna	Ore total:				Evaluarea	
			Total	inclusiv				
				C	S	L		LI
zi	Management financiar	mai-iunie	10	2	0	0	8	1
etc.								

Notă: C – curs, S – seminar, L – laborator, LI – lucrul individual.

Unități de conținut și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore					
		Curs		Seminar		Lucrul individual	
		zi	f/r*	zi	f/r*	zi	f/r*
1.	Managementul financiar-instrumente și aplicații practice. ➤ Analiza datelor situațiilor financiare și a indicatorilor economico-financiarilor în luarea deciziilor manageriale. ➤ Analiza cash-flow-urilor. Actualizarea și capitalizarea valorii banilor în timp. ➤ Evaluarea politicilor de dividende în cadrul entității.	2					8
Total		2		0			8

III. COMPETENȚE

- Capacitatea de a aplica, aprofunda și transfera cunoștințe și deprinderi profesionale în situații și medii diverse, pentru a realiza activitățile cerute la nivel calitativ;
- Abilitatea de a expune argumentat punctul de vedere propriu la depistarea problemelor în activitatea entităților auditate și elaborarea soluțiilor relevante;
- Identificarea și definirea conceptelor, abordărilor, metodelor și tehnicilor specifice ale managementului financiar care sunt relevante pentru entitatea auditată;
- Analiza aprofundată a informațiilor din situațiile financiare și alte surse pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor financiare, inclusiv deciziilor de investiții, operative, de finanțare.
- Înțelegerea rolului și complexității activității managementului financiar în rezolvarea problemelor conducerii cu resursele financiare într-un mediu economic și social dinamic, complex și concurențial.
- Cunoașterea terminologiei, conceptelor, principiilor, funcțiilor, metodelor și tehnicilor de bază ce formează conținutul managementului financiar.
- Abilități privind: analiza științifică a problemelor și proceselor manageriale specifice;
- Analiza operațională în managementul financiar;
- Elaborarea politicii firmei în domeniul dividendelor;
- Gestiunea complexă a activelor curente ale întreprinderii;
- Gestiunea stocurilor de mărfuri și materiale, a mijloacelor bănești, etc.
- Calcularea principalelor indicatori economico-financiarilor pentru a facilita aprobarea deciziilor.
- Evaluarea politicilor de dividende și aprecierea impactului lor asupra dezvoltării societății.
- Aprecierea valorii banilor în timp utilizând metode de actualizare a cash flow-urilor.

IV. OBIECTIVE CROSS-CURRICULARE ȘI GENERALE ALE CURSULUI

În urma studierii cursului, formantul va fi capabil:

- înțeleagă esența principalelor metode, tehnici și instrumente de gestiune financiară a entității;
- studieze componentele politicii financiare a entității și interconexiunea dintre aceste

componente;

▪ selecteze metode și tehnici de management financiar care sunt relevante în condițiile specifice ale activității entității;

- colecteze informațiile necesare pentru analiza avansată a situațiilor financiare;
- execute diverse studii de caz conform tematicilor de bază a cursului nominalizat;
- elaboreze politica financiară adecvată în condițiile specifice ale activității entității;
- depisteze rezerve interne de îmbunătățire a activității entității pe viitor;
- să cunoască esența și semnificația managementului financiar;
- să determine costul surselor principale de finanțare și costul ponderat al capitalului;
- să determine rotația activelor curente;
- să determine indicatorii rezultatelor financiare și ai rentabilității.
- să analizeze capitalul circulant net, nivelul de îndatorare a întreprinderii;
- să elaboreze decizii privind proiecte de decizii;
- să aplice rata dobânzii simplă și compusă în adoptarea deciziilor financiare;
- să utilizeze metoda previziunii prin aplicarea sistemelor de criterii formalizate și neformalizate.

V. CONȚINUTURI ȘI STRATEGII DIDACTICE

Subiectul 1. Recomandări privind calcularea costului capitalului de catre auditori in cadrul evaluarii deciziilor managerilor entitatilor auditate.

Obiective de referință	Unități de conținut
La finalul cursului formantii vor fi capabili să: - Sa analizeze riscurile financiare și operaționale ale entității; - Sa estimeze potențialul economico-financiar al întreprinderii; - Sa stabilească nivelul de îndatorare a firmei; - Sa cunoască esența și semnificația previzionării financiare; - Sa cunoască sistemul decizional in managementul afacerilor. - Sa evalueze investițiile si portofoliu de active. - Sa poata efectua diagnosticul echilibrului financiar al intreprinderii si stabilirea rentabilitatea ei. - Sa poata determina costul capitalului in vederea luariideciziilor de finantare. - Sa poata analiza eficienta politicii de dividende si sa ia decizii eficiente privind reinvestirea profitului. - Sa estimeze valoarea justa a banilor in timp aplicind metode de actualizare a veniturilor.	• Determinarea costului capitalului la luarea deciziilor de finantare si evaluarea investitiilor. • Analiza situatiilor financiare ale entitatii auditate. • Calcularea principalilor indicatori economico-financiar si analiza valorilor acestora. • Managementul proceselor decizionale in contabilitatea societatilor comerciale. • Actualizarea si capitalizarea valorii banilor in timp. • Evaluarea si selectarea unei politici optime de dividende care ar contribui la dezvoltarea entitatii analizate.

Forme și strategii de organizare a activității didactice			
Nr crt.	Forme de organizare/tipuri de evaluare	Nr. de ore	Strategii și activități didactice dominante
1.	Curs tematic	2	• Prelegere magistrală • Expres dezbateri • Prezentări Power Point
3.	Activitatea individuală a formantilor	8	• Analiza capacității de autofinanțare a entității. Corelarea fondului de rulment cu necesarul acestuia. Diagnosticul și echilibrul financiar al entității. Managementul financiar al procesului investitional. Criterii financiare pentru evaluarea proiectelor de investiții. • Generalizarea situației economico – financiare a întreprinderii în baza analizei – expres. Determinarea direcțiilor prioritare de îmbunătățire a situației economico – financiare a întreprinderii. Analiza riscului de exploatare și a riscului financiar. • Analiza principalelor indicatori economico-financiar. Elaborarea desinestatatoare a unor aplicații soft sau excel care facilitează calcularea automată a indicatorilor economico-financiar.

VII. LISTA SUBIECTELOR PENTRU EVALUAREA FINALĂ

- Analiza principalilor indicatori economico-financiar.
- Valoarea banilor în timp. Actualizarea și capitalizarea veniturilor viitoare.
- Analiza politicii de dividende a entității.
- Instrumente și aplicații ale managementului financiar în cadrul entității.

VIII. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Bogdan I., Management financiar / București, 2004.
2. Nedeiță N., Bucur V., Contabilitate financiară / Chișinău, ACAP, 2000.
3. Toma M., Alexandru F., Finanțe și gestiune financiară de întreprindere. Ediția a doua / București, 2003.
4. Ковалёв В.В., Финансовый менеджмент / Москва, 2000
5. Ковалёв В.В., Практикум по финансовому менеджменту / Москва, 2002.
6. Зимин Н.Е., Соколова В.Н., Анализ и диагностика финансово – хозяйственной деятельности предприятия, Москва, 2004. Suplimentară
7. Abajeru L., Fala Iu., Management financiar. Pentru Contabilii și Managerii Magazinelor Agricole. Ghid aplicativ – didactic. Partea I, II, II / Chișinău, 2002.
8. Avare Ph., Legros G., Ravary L., Lemonier P., Gestiune și analiză financiară / București, 2002.
9. Bălănuță V., Diagnosticul și estimarea potențialului economico – financiar al întreprinderii în contextul analizei exprese / Ch., “Contabilitate și audit”, 1999, nr. 3.

10. Niculescu M., Diagnostic economic / București, 2003, volumul I.
11. Niculescu M., Diagnostic financiar, București, 2003, volumul II.
12. Tănăsioiu G., Romanescu G., Management financiar, Bucuresti, 2020